

Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Rörbäcksnäs skola samt Sälens skola och fritidshem
2025/2026

Vision

Skolorna inom Sälens rektorsområde ska genomsyras av en atmosfär där alla elever ska känna trygghet och trivsel och ha en vilja att gå till skolan för att lära och må bra tillsammans med skolans elever och vuxna.

Begreppslista

Direkt diskriminering (enligt diskrimineringslagen 2008:567)

En person missgynnas genom att han eller hon behandlas sämre än andra.

Indirekt diskriminering: Skolan missgynnar genom att förutsätta att alla bör behandlas lika.

Diskriminering (enligt diskrimineringslagen 2008:567)

När skolan behandlar någon, elev eller vuxen, sämre än andra på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionsnedsättning eller ålder.

Kränkande behandling

När en persons uppträdande kränker en annan persons värdighet utan att kränkningen har samband med diskrimineringsgrunderna ovan. Kränkningar är ofta ett uttryck för makt eller förtryck.

Kränkningar kan vara:

- Fysiska (slag, knuffar)
- Verbala (hot, svordomar, öknamn)
- Psykosocial (utfrysning, blickar)
- Texter och bilder (lappar, foto, sms)

Mobbning

När en eller flera personer vid upprepade tillfällen medvetet kränker någon. De som mobbar utövar sin makt över den de ger sig på.

Det är den utsatte eleven som avgör om beteendet eller handlingen är oönskat eller kränkande. Varje elev har rätt att få stöd och bli tagen på allvar. En utredning ska göras och åtgärder vidtas. Elev som deltagit i en utredning om kränkning, trakasserier eller diskriminering får inte utsättas för represalier.

Sexuella trakasserier

Kränkande handlingar som har sexuell anspelning.

Trakasserier

Handlingar som kränker en annan persons värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna ovan. Både elever och personal kan göra sig skyldiga till trakasserier.

1. Planens syfte, skolans ansvar och verksamhetens mål

Syftet

Verksamheten ska främja likabehandling och arbeta förebyggande och främjande för att motverka trakasserier, diskriminering och kränkande behandling.

Våra verksamheter, som lyder under skollagen, måste varje år upprätta en plan mot kränkande behandling. Planen ska beskriva hur verksamheterna arbetar för att förebygga och förhindra kränkningar. Planen revideras varje år och utgår från resultat från elevenkäter, trygghetsvandringar och trygghetsrådets analyser av de dokumenterade kränkningar som inkommit och hanterats under föregående år. Det är huvudmannens ansvar att det finns en plan (**Skollagen** kap. 6).

I vår plan kan du hitta en översikt över de åtgärder som vi anser behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Dessutom återfinns en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året och allt har sitt ursprung i föregående års planerade åtgärder och det önskade resultatet av desamma.

Lagen (**Diskrimineringslagen**, 2008:567) om förbud mot diskriminering och trakasserier av elever och vuxna inom skolan innebär att förskola och skola samt fritids aktivt ska arbeta förebyggande och åtgärdande mot diskriminering och trakasserier.

Skolans ansvar

Skolans ansvar är att arbeta utifrån planen och agera vid behov för att elever och personal ska känna trivsel och trygghet. Till det behövs en struktur och ansvarsfördelning. Nedan beskrivs ansvarsfördelningens olika delar och innehåll.

Vem gör vad?	
Klasslärare Mentor Arbetslag	<ul style="list-style-type: none">• Lärare har det största ansvaret för hur eleverna mår i klassen.• Alla vuxna har ett ständigt ansvar för att upptäcka och förhindra kränkningar.• Arbetslagen har en fast punkt på sina möten att ta upp och hantera tendenser till diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.
Fritidspersonal	<ul style="list-style-type: none">• Fritidspersonalen har det övergripande ansvaret för hur barnen mår på fritids.• Personal skall ständigt vara uppmärksamma för att på så sätt kunna upptäcka och förhindra kränkningar.• På de gemensamma fritidsmöten som fritids har varje vecka lyfts information om det finns några tendenser till diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling

Elevhälsoråd (EHR)	<ul style="list-style-type: none"> • Elevhälsorådet har det övergripande ansvaret för elevvårdsarbetet på skolan. Det består av rektor, skolkurator, skolsköterska och specialpedagog. • EHR har möte varje vecka.
Trygghetsråd (THR)	<ul style="list-style-type: none"> • Skolkurator, rektor, fritidspersonal samt 2 pedagoger från vartdera stadiet, låg och mellan, ansvarar för att sammanfatta händelser, kartlägga, ev. samtala med elever och följa upp händelser där elever utsatts eller utsatt andra för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. • THR har möte varje vecka.
Värdar	<ul style="list-style-type: none"> • Skolan har schemalagda värdar vid lunch, raster, promenader, korridorer samt vid busshållplatsen. • Alla värdar bär gul väst för att lättare synas. • Vårdarnas uppdrag är att finnas där eleverna finns och skapa trygghet och trivsel.
Rektor	<ul style="list-style-type: none"> • Har yttersta ansvaret att planen följs och att arbetet med att verka för likvärdighet, trivsel och trygghet efterlevs. • Rektor rapporterar dokumenterade kränkningar vidare till huvudman.

Verksamhetens mål

- ♥ Skola och fritids ska arbeta främjande och förebyggande, tillsammans med eleverna, för att motverka kränkningar.
- ♥ Alla elever ska behandlas lika utifrån sin förutsättning och unika egenskaper.
- ♥ Alla på skolan ska verka för en god arbetsmiljö så att vi ska känna trygghet och trivsel på skolan som är alls vår arbetsplats.

2. Kartläggning och planering av läsåret 2025-26

Vår grundläggande metod med det främjande och förebyggande arbetet som bedrivs på våra skolor följer fyra steg och omfattar kränkande behandling, trakasserier och samtliga diskrimineringsgrunder. Det är ett aktivt och ständigt pågående arbete enligt modellen nedan.

De fyra stegen som skolans personal ska bedriva

1. **Undersöka** den egna verksamheten för att upptäcka om det finns risker för kränkning, diskriminering, trakasserier – inklusive sexuella trakasserier – eller repressalier samt andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter. Det kan både vara reella, faktiska hinder och hinder i form av attityder, normer och strukturer.
2. **Analysera** orsakerna till de risker och hinder som har upptäckts.
3. **Åtgärda** – genomföra åtgärderna för att förebygga kränkning, diskriminering och trakasserier, detta för att främja lika rättigheter och möjligheter.
4. **Följa upp och utvärdera** arbetet.

Det är ett arbetssätt som skolan använder när händelser av ingripande karaktär sker på skolan under läsåret. Det är också en del av planen såvida att vid varje läsårs slut följer vi upp och utvärderar planen för att sedan revidera den inför kommande läsår.

Utvärdering av föregående läsår

Under läsåret har en trygghetsvandring genomfört inomhus och utomhus, där samtliga elever och lärare samtalande om otrygga platser, platser som eleverna uttryckt kan vara en potentiell plats för utsatthet. Åtgärder diskuterades och lämnades in till ett elevråd. Eleverna uttryckte att det skulle vara bra med fler rastvärdar som cirkulerade främst vid Multirinken och bakom kullen och att eleverna själva kunde säga till någon vuxen om de såg någon bli utsatt. Elevsamverkan är en viktig del av vår verksamhet. Åtgärden med fler vuxna vid dessa platser fungerade väl samt att vi delat upp rasterna F-3 och 4-6 har varit gynnsamt ur ett förebyggande perspektiv. (Uppdaterat den 19/6-25)

Under läsåret har det skickats ut en kommungemensam trivselenkät till skolorna.

Årskurserna 3-9 går ut till var enskild elev medan vårdnadshavarna får enkäten för de elever som går i årskurserna F-2. Resultat av den gicks igenom med personalen av rektor vid en studiedag och analys och åtgärder planerades in direkt. Allt i enlighet med ovanstående arbetsgång. Åtgärderna föll ut väl. (Uppdaterat den 19/6-25)

Organisatoriskt har elevhälsorådet (EHR) och trygghetsrådet (THR) träffar en gång i veckan för att följa upp elevernas mående på skolan. THR har granskat varje dokumenterad händelse som kommit in från skolans personal och analyserat händelserna för att lyfta åtgärder tillsammans med skolans personal nästkommande möte. Åtgärder utifrån specifika händelser har vidtagits, t ex att ha delat upp klassvis på Multirinken för de äldre eleverna så att färre elever är där samtidigt och färre händelser inträffar mellan eleverna samt att schemalägga en rastvärd till platsen samt att dela upp resterna enligt beskrivet ovan. Dessa åtgärder föll ut väl och konflikterna minskade. (Uppdaterat den 19/6-25)

I vår analys av föregående läsårs arbete kan vi se att skolans organisatoriska rutiner gällande analyserande, åtgärdande och uppföljande arbete har fungerat väl i samtliga fall då de finns schemalagda och att det åtgärdande och reaktiva arbetet kan sättas in snabbt. (Uppdaterat den 19/6-25)

Främjande och förebyggande arbete läsåret 2025-26

Under hela året

- All personal agerar utifrån skolans rutiner gällande att motverka all form av kränkande behandling.
- Arbeta för att stärka den fadderkultur som finns på skolan genom att planera in faddergruppsträffar.
- Arbeta med schemalagda rastaktiviteter för samtliga klasser, varje vecka.
- Inplanerade klass- och elevråd. Ca var fjärde vecka där bl a arbetet kring *Planen mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling* följs upp.
- Föräldrasamverkan ca 2 ggr/termin. Vårdnadshavare har möjlighet att kontinuerligt lämna synpunkter på planen och på arbetet med likabehandling, till rektor.
- Exemplar av *Planen mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling* ska finnas i skolans TEAM i Office 365. Planen finns även utlagd på skolans hemsida.
- Låta värdegrundsarbetet genomsyras i alla delar av skoldagen.
- Skolans likabehandlingsarbete följs regelbundet upp på THR/EHR möten.
- På personalens möten varje vecka är det främjande förebyggande arbetet en stående punkt på dagordningen.

Augusti-September

- Den nya planen, för läsåret 2025-26, presenteras för eleverna.
- Trygghetsvandringar i samtliga klasser genomförs i samband med genomgång av planen och dokumentationen skickas till rektor.
- Rektor lyfter planen på första elevrådet.

- Arbetet mot målen och med åtgärderna för läsåret planeras av personalen där elevernas tankar, från elevrådet, och förslag tas tillvara.
- Planen för läsåret 2025-26 revideras vid behov och kan presenteras vid första föräldramötet under höstterminen -25 och läggs ut på skolans webbplats.
- Ordningsregler arbetas fram tillsammans med lärare, elever och vårdnadshavare.

November

- Den kommungemensamma elevenkäten genomförs i samtliga årskurser samt fritids.

Januari-Februari

- Rektor går igenom resultatet av kommunens årliga enkät med arbetslag på båda skolenheterna. Analys och åtgärdande görs och arbetet med dessa påbörjas.

Maj

- Utvärdering av planen med eleverna på klassråd. Mål och åtgärder för kommande läsår lyfts fram. Elevernas synpunkter och förslag tas tillvara på nästkommande elevråd.

Juni

- Vid personalens gemensamma arbetsdagar i juni följs planen upp. Med utgångspunkt från enkäterna, olika kartläggningar och den dokumentation som finns analyseras och utvärderas samtliga mål i planen, samt hur arbetet har fungerat på organisations-, grupp- och individnivå.
- Gemensamma mål, förebyggande och förhindrande åtgärder för läsåret 2025-26 dokumenteras och är ett underlag för den revidering som görs i början av nästa läsår.

Ansvar: Rektor, klasslärare och THR/EHR

3. Handlingsplan för arbetet med att åtgärda och följa upp trakasserier, diskriminering och kränkande behandling

Barn/elev kränker barn/elev

Om elev utsätter elev för trakasserier, sexuella eller med hänsyftning till någon av diskrimineringsgrunderna gäller samma rutiner.

1. När skolans personal får kännedom om att en kränkning skett ska omedelbart åtgärder vidtagas.
 - a. **Avbryt händelsen** om den uppdragas av dig. Prata om allvaret i händelsen och uppmana till förändring.
 - b. Prata med den som blivit kränkt och säg att skolans vuxna kommer att sätta stopp för kränkningarna och att det inte är den kränktes fel att kränkningarna inträffat.
 - c. Prata med den som kränkt och förklara följderna om kränkningen inte upphör.
 - d. **Samtala** eventuellt med fler elever.
 - e. **Dokumentera** framkommen information i blanketten "Dokumentation av kränkande behandling" (sk Incidentrapport).
 - f. **Meddela** vårdnadshavare, mentor och eventuellt rektor om vad som hänt och vilka åtgärder som vidtagits.
 - g. När dokumentet skrivits klart av dig lämnas det till THR för vidare analys.
 - h. **Följ upp** eleverna efter ca 2 veckor. Kan variera. Samarbeta med rektor.
2. Efter uppföljning eller direkt efter händelsen behöver EHR/THR följa upp om den som kränkt/den som blivit kränkt kan behöva extra stöd under längre eller kortare tid, till exempel i form av samtal med kurator eller skolsköterska.

Om kränkningarna inte upphör är det viktigt att gå vidare utan dröjsmål. Detta beslut tar rektor, vilket innebär att rektor kopplas starkare till utredning och åtgärder.

Rektor ser över om beslut enligt Skollagens kapitel 3 eller 5 behöver vidtas. Det kan även bli aktuellt med kontakt med socialtjänsten och/eller polisen.

Vuxen kränker elev

Om en vuxen utsätter en elev för kränkningar, trakasserier eller någon av diskrimineringsgrunderna gäller samma rutiner.

1. **Rektor** samlar information om händelsen.
2. **Rektor** genomför enskilda samtal med de inblandade.
3. **Informera** berörda föräldrar (gäller när elever är inblandade). Facklig representant meddelas angående personalen.
4. **Uppföljning** (När och Hur?).
5. **Rektor** ansvarar för att dokumentation sker och verksamhetschef informeras.

Kontakter för mer information

Barn- och elevombudet finns på Skolinspektionen och ska hjälpa elever i frågor om kränkande behandling i skolan. Hit kan man vända sig för att få råd, stöd och hjälp.

Adress: Box 23069, 104 35 Stockholm

Tfn: 08-586 080 00, vardagar kl 09.00-12.00.

E-post: beo@skolinspektionen.se

Webbplats: beo.skolinspektionen.se

I Sverige har alla barn och ungdomar under 18 år en egen ombudsman som arbetar för deras rättigheter. Barnombudsmannen informerar om barnkonventionen, följer hur den fungerar i samhället, samt föreslår ändringar i lagar och regler.

Adress: Box 22106, 104 22 Stockholm Tfn:

08-692 29 50

E-post: info@barnombudsmannen.se

Webbplats: barnombudsmannen.se

DO är en statlig myndighet som arbetar mot diskriminering och för allas lika rättigheter och möjligheter i samhället.

Adress: Box 4057, 169 04 Solna

Tfn: 08-120 20 700

E-post: do@do.se Webbplats:

do.se